

---

17 osobností převzalo ceny a medaile Učené společnosti ČR

---

17 osobností převzalo ceny a medaile Učené společnosti ČR

Učená společnost České republiky udělila své ceny. Stalo se tak v prostorách Císařského sálu Karolina během XV. valného shromáždění této prestižní organizace. Diplomy převzalo celkem 17 osobností a to jak světově uznávaných vědců, tak i těch, kteří mají na vědeckou kariéru dobře našlápnuto – mladých vědeckých pracovníků a studentů středních škol. S cenou pamatuje Učená společnost ČR také na pedagogy, kteří podporují zájem o vědu a výzkum na středních školách a vytvářejí podmínky pro individuální vědeckou činnost studentů. Tiskové konference se za Učenou společnost zúčastnili: prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc. (předsedkyně), prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc. (1. místopředseda), RNDr. Jiří Grygar, CSc. (2. místopředseda), RNDr. Zdeněk Jirák, CSc. (vědecký tajemník) a prof. RNDr. Aleš Pultr, DrSc. (předseda I. sekce věd matematicko-fyzikálních).

zleva: RNDr. Zdeněk Jirák, CSc. (vědecký tajemník), prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc. (1. místopředseda), prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc. (předsedkyně), RNDr. Jiří Grygar, CSc. (2. místopředseda), a prof. RNDr. Aleš Pultr, DrSc. (předseda I. sekce věd matematicko-fyzikálních)

Cena Učené společnosti České republiky se uděluje jako ocenění za významný výsledek tvůrčí práce v badatelském nebo cíleném výzkumu osobnostem, které jsou občany České republiky, pracují v České republice a nejsou členy US ČR. Kromě medailí Učené společnosti uděluje tato společnost ceny v kategoriích: vědecký pracovník, mladý vědecký pracovník do 35 let, středoškolský student a nově zavedla Cenu pro pedagoga. Cenu uděluje předseda US ČR jednou za rok u příležitosti výročního zasedání členů US ČR.

„Za dobu existence Učené společnosti už máme sto oceněných. Moje zkušenost je ta,“ řekl dr. Jiří Grygar, „že ti středoškolští studenti, kteří vyhrávali první ročníky Matematické olympiády, jsou ti, kteří se později stali členy Učené společnosti. Vystudovali vysoké školy, pokračovali ve vědecké kariéře a zůstali věrní i disciplíně, ve které tehdy soutěžili.“

Nositelé medaile Učené společnosti, rok 2009:

doc. PhDr. Vilém Herold, CSc., Filosofický ústav AV ČR, v.v.i.

doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc., Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.

Nositelé cen Učené společnosti, rok 2009
kategorie vědecký pracovník:
prof. RNDr. Luděk Zajíček, DrSc., Matematicko-fyzikální fakulta UK

kategorie mladý vědecký pracovník:
RNDr. Pavel Kocán, PhD., Matematicko-fyzikální fakulta UK

RNDr. Jitka Žlůvová, PhD., Biofyzikální ústav AV ČR, v.v.i., Brno (**foto není k dispozici**)

kategorie středoškolský student

Vít Ladányi, Střední škola zemědělská v Českém Těšíně

Kateřina Machová, Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická v Liberci

Veronika Mojdlová, Gymnázium v Uničově

Tereza Nedvědová, Gymnázium Korovcova, České Budějovice

Ondřej Nezval, Střední odborná škola v Šumperku

Magdalena Nováková, Arcibiskupské gymnázium v Praze 2

Olga Ryparová, Gymnázium Hranice

Alexander Slávik, Gymnázium Brno-Řečkovice

Jiří Vančura, Střední průmyslová škola sdělovací techniky v Praze 1

David Večerek, Gymnázium Brno-Řečkovice

Cena pro pedagogy

Prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc., Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

RNDr. Vladimír Vít, Gymnázium v Ostrově

Po představení oceněných představil prof. Pačes také samotnou Učenou společnost ČR: „Učená společnost vznikla začátkem 90. let. Není pokračováním Sboru akademiků a členů korespondentů, který byl v 90. letech zrušen, protože i když si pořád zachovával vysoký odborný kredit, v době normalizace se do něj dostalo hodně politických figurek a my jsme tehdy usoudili, že ho nelze napravit ani zreformovat. A vzniklo vakuum a to nebylo dobré – každý stát na světě má sbor vědců, jehož členové se vybírají a volí podle nejvyšších odborných kritérií. Zmatení je už v samotném názvu, protože slovo akademie u nás znamená výzkumný ústav, ve Francii například je sborem učenců. Abychom se tomu vyhnuli, vybrali jsme poněkud archaický název a ustavili jsme Učenou společnost. Musím přiznat, že název to nebyl úplně šťastný, ale to nic nemění na tom, že se za jeho členy volí vědci podle nejpřísnějších kritérií.“

Dále se zástupci US věnovali dotazům novinářů, kteří se kromě jiného zajímali o financování vědy i právě udělených cen. „Kromě sponzorů, kteří jsou velmi solidní a podporují nás i v době současné krize (PRO.MED.CS Praha, a.s. , ZENTIVA, a.s., ROCHE s.r.o., KRD obchodní společnost s.r.o., OLYMPUS C&S s.r.o, První Sovinecká, a.s.), máme nadační fond, kam přispívají i sami členové Učené společnosti,“ řekla k cenám prof. Illnerová. Ceny Učené společnosti jsou pro vědce-seniora dotované částkou 100 000,-Kč, pro vědce-juniora částkou 50 000,- Kč, pro pedagoga je to 30 000 a pro studenta 10 000. „Jsme si vědomi, že tyto částky nejsou horentní, ale to je maximum našich možností. Jde nám především o to projevit uznání. Chtěla bych zdůraznit, že Ceny pro pedagogy budou pouze dvě, nechceme ji devalvovat, a budou ji dostávat pouze ti pedagogové, kteří mají dlouhodobé výsledky a jejichž žáci se opakovaně umísťují v soutěžích. Cenu jsme založili proto, že v současnosti neexistuje kromě Zlatého Amose cena pro pedagogy a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR bohužel nehledí na to, jak tyto vynikající pedagogy odměnit.“

Přestože se ve světovém měřítku jedná o jednu z nejprestižnějších vědeckých organizací, Učenou společnost česká veřejnost moc nezná, jakoby v ní neustále přežíval obrozenecký obraz vědce ukrytého před světem v laboratořích a zaprášených knihovnách. „Učenou společnost není moc slyšet a my si to uvědomujeme,“ připustila na tiskové konferenci Helena Illnerová. „Částečně proto, že je to společnost skutečně individualizovaná, ale přestože se snažíme a dáváme různá prohlášení například k Lisabonské smlouvě, které jsme zaslali Poslanecké sněmovně i Senátu Parlamentu ČR, výsledek byl ten, že z něj citovali jen jednotlivá jména, ale Učená společnost jako respektovaná organizace z toho úplně vypadla.“ Je to paradox,“ doplnil prof. Illnerovou prof. Pačes, „za minulého režimu měl Sbor akademiků a členů korespondentů politickou podporu, Učená společnost ji dnes nemá.“

Dvoudenní XV. valné shromáždění Učené společnosti ČR bude mít kromě projednávání provozních a organizačních záležitostí také odbornou část, která bude věnována přednáškám k Mezinárodnímu roku astronomie 2009, odborným přednáškám z kosmologie a bude volit své další členy. Podle vyjádření prof. Pačese může mít Učená společnost maximálně 111 volených členů. Speciálním bodem programu druhého dne valného shromáždění bude připomenutí osmdesátin RNDr. Zdeňka Ceplechy, DrSc., objevitele tzv. Příbramských meteoritů, z Astronomického ústavu a padesát let jeho vědeckého působení. K tomuto výročí Astronomický ústav připravil výstavu Bolidy a pády meteoritů, která je v pražské budově Akademie věd ČR k vidění od 11. do 22. května.

*Učená Společnost
České Republiky,*